

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL 2022 METAIS PRIIMAMŲ Į PROFESINIO
MOKYMO ĮSTAIGAS MOKINIŲ PRELIMINARAUS SKAIČIAUS PATVIRTINIMO“
PROJEKTO (toliau – Projektas) (TAP-22-54; TAIS NR. 21-34601(2))**

2022-01-20 Nr. NV-161
Vilnius

Projekto rengėjas - Švietimo, mokslo ir sporto ministerija (toliau – Ministerija).

Projekto tikslas. Patvirtinti preliminarų 2022 m. į profesinio mokymo įstaigas (toliau – PMI) priimamų mokinių skaičių – 20 610.

Dabartinė situacija:

- Vadovaujantis Profesinio mokymo įstatymu Vyriausybė iki kiekvienų metų vasario 2 d. nustato atitinkamais metais priimamų į profesinio mokymo įstaigas mokinių preliminarų skaičių pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (toliau – EVRK), atsižvelgdama į valstybės ir savivaldybių ūkinės ir socialinės plėtros poreikius, įvertinusi nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos informaciją, regionų plėtros tarybų siūlymus ir valstybės finansines galimybes.
- Pagal STRATA atliktą Samdomą darbą dirbančių asmenų paklausos prognozę 2020–2026 m. pagal EVRK sektorius prognozuojama paklausa didmeninės ir mažmeninės prekybos, variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto, apdirbamosios gamybos, informacijos ir ryšių sektoriuose. Planuojant 2022 m. priėmimą į PMI, atsižvelgiant į Samdomą darbą dirbančių asmenų paklausos prognozę, įvertintus kelerių metų priėmimo planavimo ir įgyvendinimo praktiką bei stojančiųjų pasirenkamų kvalifikacijų skaičių, numatoma didinti vietų skaičių paklausiose darbo rinkoje specialybėse.
- 2022 m., įgyvendinant Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano 1.8.2 veiksmą, Ministerija taip pat numato tobulinti priėmimo į PMI planavimo mechanizmą siekiant, kad jis geriau atlieptų darbdavių, regiono poreikius, taptų lankstesnis ir greičiau prisitaikytų prie rinkoje vykstančių pokyčių. Atitinkamus Profesinio mokymo įstatymo pakeitimus Ministerija Vyriausybei planuoja pateikti iki 2022 m. II ketv.
- Įgyvendinant 2021-2030 metų Nacionalinio pažangos plano 3.4 uždavinį „Gerinti atitiktį tarp švietimo sistemoje įgyjamų ir darbo rinkoje bei prisitaikyti kintančioje aplinkoje reikalingų kompetencijų“, Vyriausybės programos nuostatas numatomi ir kiti sisteminiai pokyčiai profesinio mokymo srityje, siekiant pagerinti profesinio mokymo patrauklumą ir prieinamumą, skatinti pameistrystę, prisitaikyti prie skaitmenizacijos ir žaliojo kurso keliamų iššūkių, didinti socialinių partnerių įsitraukimą į profesinį mokymą ir kt. Priemonės šiems pokyčiams įgyvendinti numatytos Švietimo plėtros programoje, Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plane.

2021 m. priėmimo į PMI rezultatai

- 2021 m. sausio 27 d. Vyriausybės nutarimu Nr. 54 buvo patvirtintas preliminarus 2021 m. į PMI planuojamų priimti mokinių skaičius – 20 610 mokinių. 2021 m. priėmimo į valstybės finansuojamas PMI mokymo vietų planas įvykdytas 98,2 proc. Iš viso sudarytos 20 452 sutartys, iš jų 20 242 – dėl valstybės finansuojamų vietų ir 210 – dėl valstybės nefinansuojamų vietų.
- 2021 m. priėmimas vyko į 57 valstybines PMI, kuriose Ministerija įgyvendina valstybės kaip savininko teises, taip pat į dvi nevalstybines mokyklas, vieną gimnaziją ir dvi kolegijas.

Stojantieji PMĮ pasiūlytos 1 256 profesinio mokymo programos. Didžioji dalis stojančiųjų mokyti rinkosi Kaune arba Vilniuje.

- Teikti prašymus mokyti pirminio arba tęstinio mokymo programose galėjo asmenys, įgiję vidurinį išsilavinimą ir jo dar neįgiję. Be priėmimo į profesinio mokymo programas, buvo vykdomas priėmimas ir į atskirus profesinio mokymo programų modulius, juos galėjo rinktis asmenys, 2021–2022 m. besimokantys pagal bendrojo ugdymo programas (I–IV gimnazijos klasėse). 2021 m. priėmimą į modulius įvykdė 30 PMĮ, jos iš viso siūlė rinktis iš 46 modulių. Profesinį mokymą rinkosi įvairaus išsilavinimo asmenys: 71 proc. turintys vidurinį išsilavinimą (14 448 sutarčių), 25 proc. turintys pagrindinį išsilavinimą (5 186 sutartis), 3 proc. neturintys pagrindinio išsilavinimo (524 sutartis).
- Daugiausia mokymo sutarčių sudaryta dėl Inžinerijos ir Inžinerinių profesijų – 4 485, Paslaugų asmenims – 3 473, Architektūros ir statybos – 2 299, Sveikatos priežiūros 1 957, Verslo ir administravimo – 1 591 švietimo sričių programų.

Profesinio mokymo įstaigoms skiriami asignavimai: 2020 m. - 112 182 tūkst. Eur; 2021 m. - 122 542 tūkst. Eur; 2022 m. – 138 674 tūkst. Eur (suma didėja dėl bazinio dydžio padidinimo iki 181 Eur, dėl minimalios mėnesinės algos padidinimo iki 730 Eur, dėl pedagogų atlyginimų didinimo nuo 2021 m. rugsėjo mėn., dėl mokyklų bibliotekinių atlyginimų didinimo nuo sausio 1 d.).

Projekto esmė, nauda:

- Patvirtinti preliminarų 2022 m. į profesinio mokymo įstaigas priimamų mokinių skaičių – 20 610 mokinių (tokį patį kaip 2021 m.).
- Padidinti priimamų mokinių skaičių, lyginant su 2021 m. nustatyto skaičiumi: Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė (+30; viso planuojama vietų – 590; didinama atsižvelgiant į kasmet augantį atitinkamų kvalifikacijų pasirinkimo skaičių, regionuose išreikštą poreikį); Informacija ir ryšiai (+80; viso planuojama vietų – 300); Žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas (+195; viso planuojama vietų – 1505; atsižvelgiant į kasmet augantį atitinkamų kvalifikacijų poreikį ir didėjantį stojančiųjų pasirinkimo skaičių, taip pat atsižvelgiant į „Eurostat“ ir Lietuvos aukštųjų mokyklų asociacijos bendrajam priėmimui organizuoti duomenis). 2022 m. (kaip ir 2021 m.) daugiausiai vietų planuojama šiose srityse: Apdirbamoji gamyba – 5050; Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas – 3600; Transportas ir saugojimas – 2870; Statyba – 2165.
- Sumažinti priimamų mokinių skaičių, lyginant su 2021 m. nustatyto skaičiumi: Nekilnojamojo turto operacijos (–120; viso planuojama vietų – 105); Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla (–60; viso planuojama vietų – 180); Profesijos, nepriskirtos EVRK sekcijai (–125; viso planuojama vietų – 125). Mažinama atsižvelgiant į tai, kad daugiau vietų būtų galima skirti didesnį kvalifikuotų darbuotojų poreikį atliepančioms kvalifikacijoms ir siekiant neplanuoti vietų, kurių akivaizdžiai nepavyks užpildyti.
- Projektui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės (bus įgyvendinama iš Ministerijai 2022 m. skirtų valstybės biudžeto asignavimų).

Nauda: bus parengta daugiau darbo rinkoje paklausių profesijų specialistų.

Atitiktis Vyriausybės programai. Tiesiogiai Vyriausybės programos neįgyvendina, tačiau siejasi su Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano 1.8.2 veiksmu „Pakeisti Profesinio mokymo įstatymą ir kitus poįstatyminius teisės aktus, siekiant atnaujinti priėmimo į valstybės finansuojamas vietas profesiniame mokyme planavimo metodiką, kuri remtųsi regionų bei nacionalinio poreikio ateities prognozėmis“ (2021 m. II ketv. - 2022 m. II ketv.).

Derinimas. Projektas derintas su visomis ministerijomis (be pastabų pritarė Aplinkos, Energetikos, Finansų, Krašto apsaugos, Kultūros, Socialinės apsaugos ir darbo, Susisiekimo, Teisingumo, Vidaus reikalų, Žemės ūkio ministerijos. Užsienio reikalų ir Sveikatos apsaugos ministerijos atsakymo per nustatytą laiką nepateikė). Ekonomikos ir inovacijų ministerijos pastabos įvertintos.

Ministerija taip pat raštu kreipėsi į regionų plėtros tarybas (Alytaus, Telšių, Tauragės, Utenos regionų plėtros tarybos identifikavo kokių kvalifikacijų trūksta minėtuose regionuose; Ministerija pagal galimybes atsižvelgs į pateiktus pasiūlymus rengiant ministro įsakymu tvirtinamą 2022 metų priėmimo planą; Kauno, Klaipėdos, Marijampolės, Panevėžio regionų plėtros tarybos pastabų ir pasiūlymų neturėjo; nustatytu laiku siūlymų nepateikė Vilniaus ir Šiaulių regionų plėtros tarybos). Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pastabų neturi.

Dalykinio vertinimo išvada. Siūlytina Projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio A dalyje, prieš tai aptarus tarpinstituciniame pasitarime.

Socialinės politikos grupės patarėja

Aistė Zedelytė-Kaminskė

tel. 8 706 63 741, el.p. aiste.zedelyte@lr.v.lt